
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitltér sora 40 fill.

Hivatalos és magánhirdetések árszabás szerint.

Többszöri hirdetésnél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A Vörös-Kereszt közgyűlése.

A Hontvármegyei Vörös-Kereszt Választmány e hó 30-án a vármegyei székház kistermében Ivánka István főispán elnöklése mellett közgyűlést tartott, melynek befolyásáról alábbi tudósítást adjuk:

Ivánka István elnök a közgyűlést megnyitván üdvözli a megjelent tagokat. Annak előrebocsajtása után, hogy különösebb említésre méltó jelenségek a választmány életében elő nem fordultak, s amik elő fordultak, azokról a titkár jelentését amugy is előterjeszti — örömmel és büszkeséggel jelenti, hogy Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége képviselőjében Ferencz Szalvátor főherceg Ő Fensége úgy őt, mint a választmány több tagját kiüntette. Ő a maga kiüntetését úgy tekinti, mint a választmány összes dolgozó tagjai érdemeinek elismerését. Hogy hasonlittal éljen, miként a tilalom táblát az erdő első legszélső fájára tűzik ki, úgy őt is mint első tüntetést ki, mely kiüntetés mindannyinak szól.

Ezek után az elnök indítványára a választmány az 1915. évi zárszámadások felülvizsgálására báti Berkó István elnöklete alatt Kátser Sándor és Eggenhoffer Lipót választmányi tagokból álló bizottságot küldi ki, mire a választmány áttért a tárgysorra.

A választmány titkára felolvassa a királyi biztosnak a választmány egyes tagjainak kiüntetés tárgyában a választmány elnökéhez intézett leiratát, valamint a választmány

kiüntetett tagjainak névsorát, mely leiratot a közgyűlés örvendetes tudomásul vett.

A közgyűlésen megjelent Laszkary Gyula a nemes Johanita rend vitéze a magyar szent korona országai Vörös Kereszt főmegbízott helyettese emelkedett hangú beszédében a háboru erkölcsi hatásaival foglalkozva, azok közül különösen kiemeli a legmagasztosabbat, — azt a szeretetteljes, önfeláldozó odaadást — amelylyel a Vörös Kereszt Egylet szervezetében az itthonmaradottak, a harcosok fájdalmát enyhíteni, őket gyógyítani, s őket családjuknak, az életnek s a hazának ismét visszaadni iparkodnak.

Hontvármegyében — ugymond — a Vörös-Kereszt Egylet úgy van megszervezve s úgy működik, hogy az az egész országnak párját ritkítja. Érdeme ez az elnökségnek élén: Ivánka István főispánnal, néhai Kovács Sebestyén Endre dr. volt főorvosnak, — aki maga is áldozata lett hivatásának, s akinek emlékét mindenkor kegyelettel fogja megőrizni az egylet, — Czompó Ede ügyvezető titkárnak s az egész ápolónői karnak, kik közül különösen kiemeli Oberndorff Hugóné grófné és Ivánka Lászlóné elnöknők valamint özv. Kovács Sebestyén Endréné tevékenységét.

Elnöklő főispán a főmegbízott helyettesnek az egész választmány nevében köszönetet mond magas szárnyalású beszédeért és a hontvármegyei választmány működésének elismerő méltatásáért, s felkéri a főmegbízott helyetteset, hogy adja tudtul az egye-

sület központi elnökségének, hogy a Hontvármegyei Vörös Kereszt Választmány ezennel is teljes odaadással fogja végezni hazafias kötelességét.

A választmány elnöke az elismerés és meghatottság hangján méltatja néhai Kovács Sebestyén Endre dr. a választmány volt főorvosának kiváló érdemeit és ajánlatára a választmány utódjául Wertheimer Ernő dr. közkórházi igazgató főorvost, aki időközben a választmányi főorvositeendőket közmelegedéssre ellátta, választotta meg.

Az elnök bejelenti, hogy a választmány ügyforgalma annyira megnövekedett, hogy az igazgatói állás szervezése és betöltése aktuális lenne. Javaslatára a közgyűlés a választmány ügybuzgó titkárát Czompó Ede vármegyei főjegyzőt választja meg, mint aki az igazgatói teendőket eddig is tényleg intézte, helyébe pedig titkárrá Herczeg József dr. eddigi választmányi jegyzőt és ennek helyébe ifj. Sáska Dezső vármegyei aljegyzőt.

Végül sajnálattal bejelenti, hogy bernecei Szokolyi Alajos az általa eddig oly szeretetteljes odaadással betöltött gondnoki tisztől egy mai napon hozzá intézett levélben lemondott, helyébe a közgyűlés Mártonyi Bódog vármegyei iroda igazgatót választotta meg, aki eddig is a választmány raktárait kezelte s a törzskönyveket és leltárakat vezette, Szokoly Alajos lemondását pedig a választmány körül szerzett kiváló érdemeinek elismerése mellett sajnálattal tudomásul veszi.

Ima.

*Irtá Joánka István**

*Isten! segítsd meg a királyt
Szent István örökében.
Legyen hatalma nagy, szilárd
Ugy hadban, mint békében.
Az ellen féjje,
Szeresse népe,
Szent koronánkkal a fején,
Övezze őt dics, égi fény.*

*Világok atyja áldd meg őt!
És tartsd meg jó atyánknak.
Törcényládát, a hadverőt
S áldd vele szép hazánkat.
Hazánk! Királyunk!
Gyűként imádjuk.
Szent koronánkkal a fején,
Övezze őt dics, égi fény.*

*) Az ipolysági főgimnázium és polgári leányiskola együttes Kárpátok ünnepén szavalt Kolmann Böske III. oszt. növendék.

*Óh! adj még hosszabb életet
Az ősz, a bölcs királynak.
Változtasd szörnyű végzeted,
S adj békét a világnak.
Hadd lenne végre
A harcok vége.
Szent koronánkkal a fején,
Övezze őt dics, égi fény.*

A Kárpátok ünnepén

*Irtá Barczú Endre.**

Ünneplünk a gyászbán, ünneplünk komoly méltósággal! Gyászbán, mert az emberiség boldogságára immár két év óta borul a legsetétebb gyászlatyol; halomra döntve évszázadok művészi alkotásai; lerombolva az emberi műveltség annyi magasztos temploma: kiirtva az idealisták lelkeiből az emberi tökéletesedésbe vetett hit; a gyilkos golyók, granátok gunyos sülvöltésével páráként szétfoszlatva az egyetemes szeretet, általános béke rózsás világának álmodozói által festett képek! De ünneplünk azért méltóságos, mert úgy érezzük, hogy a vérzivatarban mi az emberi nagyság magunk által épített trónusán

*) Elmondotta a szerző az ipolysági főgimnázium és polgári leányiskola együttes Kárpátok ünnepén.

méltó helyet foglalunk s nyugodt öntudattal állunk a történet szigorú birói széke előtt.

Az ünneplésre alkalmas az idő. Most egy éve tört meg határainkon a mindent elsepréssel fenyegető orosz támadó hatalom; a Kárpátok megtisztultak s Gorlice véres sikkjai a rombadőlő önhitt világ első képeit tarták fel. A Kárpátok megtisztultak! S mit jelentett e tisztulás? Szegény, de legalább békés otthon adó lakóházak helyén üszkös romok; földszinéről elseprert falvak kísérteties törmelékei; temetetlen hullák varjak marcangolta esonka darabjai; menekültek jajveszékése; éhenhalók megtört sóhajai! De ha mérhetetlen áron is, a Kárpátok megőrlték az ellent. S most azért gyűltünk össze, hogy határbércseinkre apoteozist mondjunk s meleg szívünk szeretetével, elfogódottságunk hálájával boruljunk a hazai földre.

Egy ezredéves magasztosan bánatos történet tekint le ránk a Kárpátok béreiről. Hatalmas koszoru, mely szeretettel övezi az alföld végtelen rónait s telhőbe vesző ormáin megtört napsugarakkal aranyozza hősi küzdelmek emlékoszlopait. Természetes védőbástya, mely kirekeszti a keleti barbárságot s tág kaput nyit a Nyugat haladása előtt, utat mutat a szoros egységbe foglalás politikájának. Nem kacérkodik többfelé, hátat fordít az irigy idegennek; csak nekünk esküdött hűséget; csak a mi segítségünk; kua, tatár lengyel, orosz dúló hordák annyiszor zuzódtak össze komor szikláit közt, oly sok véres hullát temetője minden istenadta völgy! Erőt

Czompó Ede titkár olvassa fel ezután a választmány 1915. évi működéséről szóló következő éves jelentését:

A most dúló világháború borzalmi között az emberi lélek nemesebb érzéseiről és ezen érzésekből fakadó emberbaráti intézményekről, azok működéséről csak bizonyos tartózkodással, bizonyos félelemmel merünk most beszélni. A világháború kataklizmája, a nemzeti jogok rut összetiprását, a kultúrának, az emberi lélek legmagasztosabb ideáljainak és alkotásainak romlását, az Isten képére teremtett emberek millióinak, a legpokolibb eszközökkel való pusztítását tárja szemünk elé, — azt jogosnak, szükségessé és az áldást hozó béke előfeltételeinek mondják. Ily vérfagyasztó borzalmak között, az emberi gondolkodás ilyen rémes elfajulása, az emberi lélek illetlen elváltozása között nem visszaszűn az emberi szív magasztos érzéseiről, a hősiességről, az önfeláldozás és fennkölt gondolkodásról beszélni? S ha van mégis valami felemelő, e borzalmak közt ebben a rémes sötét ségben egy felvillanó fénysugár, melynél rémületes dermedtségünk pillanatra felemelhetünk, úgy az az emberi szívnek még soha nem látott csodálatos érzéseinek napfényrejutása. A Vörös Kereszt, mely békés esendős napjainkban szerényen megvonult s életjeit is alig-alig adott magáról, ma fényesen ragyog. Az ő jegyében küzdünk mi itthon, hogy enyhítsünk az emberi szenvedéseken és nyomoron, az ő jegyében kerültek napfényre az emberi szív ismeretlen készségeiből csodálatos kincsek, veszendőbe nem mehető értékek.

Ma, amidőn már 20 hónapi eredményes működésünkre tekinthetünk vissza, joggal mondhatjuk, hogy fényes eredményeket értünk el, melyeket első sorban hazafias közönségünk határt nem ismerő áldozatkészégének, s tagjaink önzetlen, ügybuzgó működésének köszönhetünk.

Választmányunk megalakulásakor 5 alapító 5 20 koronás rendes 15. 2 koronát fizető rendes és 51 rendkívüli tagot számított. Azonkívül az 1881. évben megalakult és 1892. évben újból szervezett régi egyesületi tagok közül még 26 tagja volt választmányunknak, akik az alapszabályok értelmében, minden további tagdíj fizetés kötele-

zettség nélkül, továbbra is megmaradtak egyesületünk tagjainak. Ugyanekkor egyesületünk alapvagyonára 4029. korona és 62 fillért tett ki, amely összeghez még hozzájárult Wilczek Frigyes gróf volt főispán által 1912. évben gyűjtött tagok által befizetett 430. kor. 30. fill. mely összegek az ipolysági takarékpénztárnál lettek gyűmölcsözőleg elhelyezve. Választmányunk érdeműs elnökének a vármegye közönségéhez intézett lelkes felhívásának köszönhető, — hogy választmányunk tagjainak száma az 1915. év végén 108. alapító, 232. husz koronás rendes, 373. két korona évi tagdíjat fizető rendes és 72 rendkívüli tagra szaporodott. Ezenkívül a vármegye áldozatkész közönsége, nemcsak tag belépéssel és tekintélyes pénzbeli adományokkal, hanem főleg ágy és fehérnemű, valamint élelmiszer adományokkal gazdagította választmányunkat és egyúttal biztosított ezzel, hogy a reánk rótt feladatoknak minden tekintetben megtudjunk felelni. Vármegyénk érdemes alispánja is nagyban hozzájárult a járási hatóságokhoz és községi elöljáróságokhoz intézett felhívásaival a tagok létszámának szaporításához és az adomány gyűjtés fényes eredményéhez. De első sorban is az elismerés pálmája választmányunk áldozatkész és lelkes gondnokát bernecei Szokolai Alajost és azon lelkes hölgyeket illeti, akik neki buzgó segédkező, fővárosi mintára meghonosították nálunk is a kocsigyűjtést. Az elért eredmény, ékebben szól minden dicsőretnél, mert az Ipolyságon és vidékén eszközölt gyűjtések, összesen 2241. korona 38. fillér pénzádományt és körülbelül 12000. korona értékű fehérnemű és élelmiszer adományt eredményeztek.

Fogadják mindazok, akik e fényes eredmény eléréséhez közreműködésükkel hozzájárultak, ezuton is hálás köszönetünk őszinte kifejezését. Az ez uton begyűjtött pénzt, mint külön alapot, az ipolysági takarékpénztárnál helyeztük el gyűmölcsözőleg és ezen összegből eddig 360. koronát költöttünk el a kórházainkban ápolt katonák élelmezésének feljavítására. A begyűjtött élelmiszereket a kórházvezetőségének adtuk át, a fehérneműt pedig raktárunkban helyeztük el.

Ezen gyűjtéseken kívül vármegyénk áldozatkész közönsége az 1915. év folyamán 4144 kor. 85 fill. adományt küldött be, mely

összegek választmányunk pénztára által bevételezve, az ipolysági takarékpénztárban helyeztetek el gyűmölcsözőleg.

Köszönettel kell megemlékeznem úgy Ipolyság nagyközsége, mint a környékbeli községek áldozatkész közönségéről is, akik számtalan reggelivel és uzsonnával kedveskedtek kiségitő kórházainkban ápolt beteg és sebesült katonáinknak.

A befolyt tagdíjakon, gyűjtéseken és adományokon kívül választmányunk pénztárának gyarapodásához hozzájárult még városunk kiváló szülőtte, Vértes József a székesfehérvári kereskedelmi iskola jeles igazgatója, aki 1915. évi március hó 27-én a városház nagytermében vetített képek bemutatásával egy igen sikerült felolvasást tartott a világháborúról és annak okairól. Majd 1915. évi április hó 10. és 11. napjain Barczán Endre áll. főgimnáziumunk jeles igazgatója, a gimnázium lelkes tanári karának közreműködésével ugyancsak vetített képek bemutatásával felolvasást tartott a világháborúról. Dacára annak, hogy tekintettel a rendkívüli viszonyokra ezen előadások a lehető legkisebb belépő díj mellett tartattak meg, ezen három előadás összesen 214 kor. 48 fillért jövedelmezett. Nem mulasztatom el az alkalommal is, hogy legmelegebb elismerésünknél és köszönetünknél kifejezést ne adjak, úgy Vértes József kereskedelmi iskolai igazgató, mint Barczán Endre áll. főgimnáziumi igazgatóknak akik egyéniségükkel, nagy tudásukkal már előre is biztosították ezen estélyek sikerét, mint mindazoknak, akik ezen felolvasó esték sikerének emeléséhez hozzájárultak.

Ez alkalommal van szerencsém még bejelenteni, hogy augusztus hó 18-án Ó Császári és Apostoli Felségének, a mi hön szeretett Királyunk születés napja alkalmából, Oberndorff Hugoné grófné ömeltóságának, választmányunk nagy érdemeket szerzett elnöknőjének kezdeményezésére, a közkórházban a sebesült és beteg katonáknak egy családi jellegű ünnepélyt rendeztünk és elnöknőnk ömeltóságának jóvoltából megvendégtünk. Szent István napja alkalmából pedig választmányunk elnöke vendégelte meg sebesültjeinket.

Választmányunk elnöknőjének kezdeményezésére elhatároztuk, hogy sebesült kato-

adó, hol Anteuszként ujult izmokkal pattan ellenállásra a sok csapástól földre hullt magyar; hol megszeliidül az ellenséges gyűlölet, magyar szívüvé válik a rutén, magyar dobogásúvá a német szív. Az igaz férfi jelképe, ki az örök küzdelemből, örök fáradságból csak új erőt merít; s minden kiállott vihar után csak annál öntudatosabb, derült homlokkal tekint a gyengékre, kik oltalmazásukért hálakönyves szemmel néznek fel reá. De rohanó patakjai, minden ellenállást leküzdő folyói a szakadatlan munka, a szünetlen tevékenység, meg nem szűnő alkotási vágy jelképezői is. A Hernád, Bodrog, Tisza, Maros zugó hajjai áldást hoznak az okosnak, előrelátónak; átkot a könnyelműnek, a tétlen nyugovónak. Ebből a gondolatból kell ma kiindulnunk. Kiirthatatlan fényel égő lángbetűkkel kell felírunk a két szót: örök tevékenység!

A csendes szemlélet, pusztá csodálat, gyáva siránkozás ideje elmúlt, a jövő a tetek kora! Jogunk volt hozzá, hogy élet-halál harcunk kezdetén a kíváncsiság s meglepődés érzelmeivel tekintsünk a fejledező nagyszerű küzdelemre; átérteni igyekezzünk a népek életét szervező politikai titkos munka bizarrul sajátos változatait. Büszkeségtől dagadó kebellet tekintettünk az emberi akaraterő eddig hihetetlen megnyilatkozásaira; áhítatos tisztelettel néztük a több 24 órát egy nappalá tevő lankadatlan küzdelmet; megtanultuk, hogy a mivel lelkétől irányított ember a durva nyers erejű állatnál mennyivel több nélkülözés s nyomor elviselésére képes. Szeretők szívünk gyengédsége fájdalmas könnyeket csalt szemünkből, ha a bujdosónak feldult arcát, a megcsonkult harcos vérző sebéit, az apját vesztett árva szivettépő zokogá-

sát, nemrég viruló tájak irgalmatlan kizusztítását láttuk. A hosszú idő megedzett bennünket, az első kábultság eltűnt; vegye kezdetét a komolyakká lett emberek közt a munka. Ma szorosabban fűz bennünket e hazához minden, mint azelőtt. Ma nem tartózkodásunk helye többé ez a föld, hol ideiglenes vagy állandó lakásunkat felépítjük; ma minden egyes röge szentelt terület, melyet apáink, testvéreink értünk kiontott vére, porladó csontjai pillanatra házáz avattak; az itthon maradt elárultak szenvedései, örök bánata a szennyből megtisztítottak s lelkünkbe kapcsolnak. Eddig fenntartottuk a hazát, vérző hőseink acélos karja vad vihartól védte meg; a jövő nemzedéké a naggyá tevés szent kötelessége. Az öregek gazdag tapasztalata megmutatja a tevékenység útját, a háború tanulságai kijelölik a munka irányát; a mohó készséggel megkezdendő tanulás adja meg az ezer eszközt! A végtelennek látszó iszonyu küzdelem; a minden nyomorúság, hányattatás közt megedzett kitartás megmutatta erőnket. Érezzük, hogy nagyrahívottak vagyunk; érezzük, hogy méltatlanul vagyunk a hely, melyet Európa népei közt elfoglaltunk; meglátta a világ, hogy silány külső kontósunk alatt szunnyadó értékek hevertek; a nagy vihar által rólunk letépett sok saját bűnünk alól talán még el nem senyedvén éretnék tünnek elő. Akik annyi csodatettet végeznek a haremezón, a limanovai fergeteges huszárok, az Alpok hóborította sziklaóriásain acélfalként álló alföldi honvédek, a Montenegró járhatatlan vadszakadékein menekült királyt kergető marcona magyar legények vaskarja munkára termelt; a diadalmat keresni nemcsak fegyveres mérkőzésben, hanem a béke fáradaimaiban is képes. Van itt romlatlan

tehetség, van itt ki nem képzett nyers erő, van itt feltétele a nagy, boldogabb jövőnek; de van — sajnos — bűn is, mely minden nemest ellankasztani, minden szépet bemoeskolni, minden magasztost tönkrezuzni kész s mely átkos halódással tud változtatni minden virulásra hivatott életet!

Tanulni kell! Alljunk őszinte nyíltsággal, pironkodva a világitélszék elé s ismerjük be, hogy eddig nem tanultunk. Egy nemzet, mely a pillanatról pillanatra rohamlépésekkel haladó mivel emberiség közepén él; egy nemzet, melynek a tudományos s gyakorlati felfedezések ezreit kellene napi életében használatba vennie, hogy lépést tartson társaival: nem állhat meg az érvényesülni, haladni, uralkodni vágyók sorában, ha egy harmad része még nem ismer betűt. Mi büszkéek vagyunk német szövetségesünkre, büszkéek lelki képességeire, okosságára, előrelátására, tudására, nagyságára; de ő nem lehet büszké ránk, akik még tudásának megértésére, de sőt saját tudásunk egymással való közlésére is képtelenek vagyunk. Az általános iskolakötelezettség 50 éve törvénybe van iktatva, s ma 1000 lakos közül 340 írni-olvasni nem tud! Hogy tanuljunk a külföldtől?! Vannak, kik felületesen ma is azzal vádolnak, hogy eddig is csak a külföldtől tanultunk s nem fejlesztettük a magunk szellemi tőkét. Nincs igazuk. Mi mindig csak majmoltunk, soha nem tanultunk. De utánzás legyen a jövő tanulása; olvassuk magunkba, ami okos; gyurjuk át, emésszük meg, szívjuk fel, hogy teremtőműhelyünkből kikerülve, természetes képességeinkkel átítatva eredetivé, a mienkké, magyarává válják minden, ami szép és hasznos. A méh szorgalmával, a méh munkájával dolgozzunk, s az idegenből össze-

náinknak, az idén is karácsony estét rendezünk és úgy őket, mint a kórházban ápolott polgári betegeket, továbbá az ápolónővéreket és szolgaszemélyzetet karácsonyi ajándékkal meglepjük. Az ehhez szükséges pénzt „Adakozzunk a sebesült katonák karácsonyára” jelige alatt megindított gyűjtés útján hoztuk össze mely 745 koronát jövedelmezett. Az önkéntes betegápolónők és a helybeli hölgyközönség közreműködésével december hó 23-án a kórházban választmányunk elnökének és társelnökének vezetése alatt egy igen sikerült karácsonyestét rendeztünk, amely alkalommal elnökünk egy magas színvonalú beszédet tartott. Az ünnepély során a katonák megletek vendégelve. Az elemi iskolai kiegészítő kórházban másnap lett a karácsonyünnep megtartva, mely alkalomból Schreiber Aladár esperes plebánus intézett a katonákhoz lelkes beszédet. Az ünnepély után itt is megletek vendégelve a katonák.

Sajnos nemcsak kellemes és öröndetes, de gyászos eseményekről is meg kell emlékezni, amelyek választmányunkat az 1915. év folyamán érték. A legnagyobb veszteség ami választmányunkat nagyhirnevű közszereplőben álló főorvosunk Kovács S. Endre dr. elhunytával érte, akit javaferi korában és munkásságának zenitjén ragadott el a halál körülmények. Mint hivatásának áldozata, hősi halált halt ő is. Meri valami módon megfertőzve magát, hosszas szenvedés után, minden önfeláldozó ápolás dacára, október hó 5-én Budapesten az István-úti szanatóriumban szenderült jobbjára. Az elhunyt ravatárára a választmány nevében koszorút helyeztünk s a családnak a választmány nevében részvétünket fejeztük ki. Csekély kivétellel, mondhatni az egész választmány és mind a betegápolónők kísérték ki utolsó útjára. A vármegye közönsége az Istenben boldogult emléket az utókor számára megőrizni akarván, elhatározta, hogy közadakozásból mellszobrot állít a kórház kertjében, áldásdus működésének színterén. Az e célra egybegyűlt pénzből a szobor költségei levonása után tenmaradó összegből pedig az elhunyt neve alatt emlékére a kórházban ágyalapítványt létesít.

Azt hiszem mindannyiunk közérzetének adok kifejezést akkor, amidőn indítványozom, hogy az elhunyt emléket jegyzőkönyvünkbe megörökítve a Vörös Kereszt választmánya

100. korona adományával járuljon a szobor alap növeléséhez.

A második gyászest, mely választmányunkat érte, Nagy Lajos dr. szobi járási tisztviselő orvos elhunyt volt, aki július hó 15-én halt meg. Ő is nagy odaadással és ügybuzgósággal, teljesen önzetlenül látta el a Szob közönségben fentartott 30. ágyas kiegészítő kórház vezetésével, adminisztrálásával és az ott elhelyezett katonák gyógyításával járó teendőket.

Végül november hó 12-én Jörend József dr. Korpona városi tisztviselő főorvos távozott az élők sorából, aki ugyancsak feledhetlen érdemeket szerzett magának egyesületünk és választmányunk körül. Az ő nevéhez fűződik a korponai fiók egylet és a korponai kiegészítő kórház létesítése és az ő elhunytával sajnos beszüntette működését az ottani kiegészítő kórház is.

Mindkettőnek elhunyt alkalmából választmányunk úgy a családnak, mint a fiók egyesületnek mélyen érzett részvétét fejezte ki. Indítványozom, hogy mindkettő emléke örökítségük meg a közgyűlés jegyzőkönyvében.

Igen tisztelt Közgyűlés! Mini előző évi jelentésomból méltóztatni tudni, választmányunk Ipolyságon a kórházban felajánlott 70 ágyas, a polgári leányiskolában elhelyezett s általunk újonnan berendezett 100 ágyas és az elemi népiskolában elhelyezett 80 ágyas kiegészítő kórházakat tartotta fenn, azonkívül a vármegye területén Korpona rendezett tanácsu város közönsége egy 50 ágyas Szob közönség közönsége egy 30 ágyas és Vámosmikola közönség közönsége egy 50 ágyas kiegészítő kórházakat tartottak fenn, amelyek ami ellenőrzésünk és felügyeletünk alatt állanak s amelyekre a szükséghez képest anyagilag is támogatunk. Ezekon kívül a Vörös Kereszt Egylet központi igazgatósága ami előterjesztésünkre a Budapesti Fővárosi Szűnidei Gyermektelep Egyesülettel érintkezésbe lépve az egyesület által felajánlott és a kies fekvésű Hegybánya közönségben lévő Szűnidei Gyermektelepen Királyné Händel Valéria urnó szakavatott vezetése alatt álló 100 ágyas katonai üdülő—telepet létesített.

Az ipolysági kiegészítő kórházakban az orvosi teendőket Kovács Sebestyén Endre dr. kir. tanácsos főorvos vezetése alatt Himmler Sándor dr. és Wertheimer Ernő dr. orvosok

voltak oly szívesek ellátni. Majd Kovács Sebestyén Endre főorvosnak váratlanul bekövetkezett elhalálása után Wertheimer Ernő dr. közkórházi igazgató főorvos és Himmler Sándor dr. látták el, az orvosi teendőket. A betegápolónői teendőket a hivatásos betegápoló nővéreken kívül önkéntes betegápolónőink fáradhatatlan buzgalommal és odaadással látták el.

Évközben tanügyi szempontokból a választmány elnökségének határozatából kifolyólag az állami polgári leányiskolában berendezett 100 ágyas kórházat beszüntettük, és az épületet teljesen helyreállítva az iskola vezetőségének átadtuk. Nem mulasztatom el ez alkalommal, hogy köszönetet ne mondjak Schiller Irma igazgatónő Önagységának, aki nemcsak hogy a legnagyobb készséggel engedte át az iskola összes helyiségeit választmányunknak, hanem az ennek következtében a tanítás körül bekövetkezett nehézségeket és kellemetlenségeket békés megadással elviselve, az épületnek visszaadása alkalmából is a legnagyobb előzékenységet tanúsította választmányunkkal szemben.

Ugyanez alkalomból nem mulasztatom el, hogy legmelegebb elismerésünket és hálás köszönetünket ne fejezzük ki Adler Sándor urnak, aki teljesen önzetlenül és ingyen házában rendelkezésünkre bocsátott egy lakást, amelyben képesek voltunk az 1914. 1915. tanévben az állami polgári leányiskolát elhelyezni.

A Korpona rendezett tanácsu város által fentartott kórházban az orvosi teendőket Jörend József látta el nagy buzgalommal és odaadással, amelyben nagy segítségére voltak az ottani önkéntes betegápolónők. Sajnos november hó 12-én bekövetkezett halálával a kórház is megszűnt.

A Szob közönség által fentartott 30 ágyas kiegészítő kórházban néhai Dr. Nagy Lajos járási tisztviselő orvos látta el a kórház vezetésével és a betegek gyógyításával járó teendőket, amelyben nagy segítségére voltak az ottani tanítórind kedves testvérei és Goldberger Mór m. kir. honvéd tizedes. Sajnos ezen kiegészítő kórház is az orvos elhunytával beszüntette működését.

A Vámosmikola közönség által fentartott kiegészítő kórházban Dr. Sándor Gyula járási tisztviselő orvos látta el igazán nagy buzgalom-

szedett nyers anyagból nálunk is drága mész kerül. Vessük le végre a gőgöt, mely eddig a hazafiasság álarcába burkolózott, mikor magunkat önhittentől emelt minden más népnek. De különösen vessük le akkor, midőn a velünk egy haza földén élő különböző nyelvű testvéreinkből e honi rögrét élni-halni kész egységes nemzetet akarunk teremteni. Minden lelkes munkás közös boldogságunkra dolgozik, bármily nyelvet szivott is magába az anyatejjel. Am tartsa édes magáénak azt a szókinészt, mely első boldog gondtalan gyermekkorából maradt reá; de érezze, hogy a magyar testvérhez elszakíthatatlan szálak fűzik; érezze, hogy minden bajában-bánatában a magyar állam gyógyítja meg; érezze, hogy előhaladása, boldogulása a magyar nemzet osztatlan örömét váltja ki; érezze, hogy a hála szent érzelmeinek kell őt hozzánk kapcsolnia; de ne feledjük, hogy mindez országos kifejlődése, megerősödése, urra tétele a mi felfogásunk megváltozásától is függ. Ha a tőt, oláh, német paraszt az őt kormányzó magyar tisztviselőben nem fog látni rideg, megvető, önkényeskedő urat, hanem szeretettel érdeklődő s érte dolgozó vezetőt, akkor álljunk elő a jogos követeléssel s kívánjunk tőle magyar érzést s ragaszkodást!

E pontnál nem mehetünk el közömbösen egy másik nagy, megboesáthatatlan hiba előtt. Tagadhatatlan tény, hogy a mindig idegesebben érvényesülő élni vágyás, a gyakorlati szempontoknak sokszor tulzolt figyelemre méltatása a vallásos érzést megiazította; az erkölcsi tisztult felfogásba zavart, homályt hozott s léhaságnak, gyakran züllöttségnek lett szülője. A bajnak orvoslása azonban — sajnos — nem azzal a körültekintéssel történik, amelyet

fontossága megkövetelne. A vallásos áhitat, hibeli mélység kifejlődése kötelessége minden felekezetenek; ragaszkodjék mindenki ahhoz a valláshoz, melyben lelke megtisztulásának, gondolkodásbeli egyensúlyának legfőbb eszközét érzi; de soha ne feledje, hogy a hit oly egyéni tulajdon, melyhez idegennek nyulnia bűn. Legyen meggyőződve, hogy minden vallás a becsület vallása s hite miatt bárkit is megbántani, lenézni, kicsinyelni: felségsértés az emberi szabadság méltósága ellen. Legyen mélységes a vallásosság, de a legaprólékosabb gondnal ovjon meg a türelmetlenségtől; ne arra tanítson, hogy közöttünk különbségek vannak, hanem szent lelkesedéssel legyen munkálója az általános szeretetnek, mindenki megbecsülésének; ne korlátokat vonjon, hanem védjen a büntől, építse a becsület oltárát! Sajtja a bűnt, de ne azzal, hogy azt felekezeti, fajok, foglalkozások, csoportosulások közt elfogult általánosítással keresi; hanem a bűnös kiirtásával, megtérítésével, elsőben pedig önmagunk tisztításával. Ne kereszünk bűnbakot, ha magunkban is hiba van; ne tegyük bűnössé a gyengét ridegségünkkel, mert nevelni, építeni csak a szeretet tud; rombolni, pusztítani a gyűlölet.

Keressük a becsületet! Rossz kifejezés, meg kell találnunk a becsületet! Sokan vannak, kik örködve vigyáznak a becsület külső mázának sértettségére; sokan, kik maguk számára kisajátítottak hiszik a tisztesség fogalmát s vigyázva tisztogatják magukat, ha régi nevükönöz egy ismeretlen ujjá ért; de nem találják a becsület törvénykönyvében a tiltó rendelkezéseket a megvesztegetés, haszonlesés, érdemtelenséggel feltörekvés s annyi más társadalmi bajunk ellen. Ertsük meg, hogy a becsület: a munka.

Aki a maga hivatását szorgalmas kitarással, mások javának szemmel tartásával, lelkesedéssel végzi: az becsületes, az dicőséget hoz öseire, az legyen büszke családjá évszázados tisztességére s érezze kiválóságát; de a tétlen, az önző, az önhitt számára hiába varr himet évszázados ősök emléke. Erre nevelkedjék az ifjuság! A felnőttek, az öregek kötelessége, hogy távollatunk tőle minden félszeg, balga felfogást s irányítsuk lépteit úgy, hogy erényt, tiszteletreméltót, csak a tiszt munkában ismerjen; de azt aztán becsülje úgy, mint az oltárképet s ifju lelkesedésével belőle részét kivenni igyekezzék.

Igen, kedves ifjuság! a bármilyen megnyilvánuló közhasznu munka legyen éltekek boldogítója!

A mai háborúnak két tanulsága van még, mit utoljára hagytam, épen nem azért, mert fontosságát kicsinyelem, hanem mert leg-erőteljesebben óhajtanám kiemelni s úgy érzem; az ifjuság lelkét e pontban kell leginkább megragadnunk. Az egyik az önmegtartóztatás, vágyainkról lemondás hatalmas erénye. Soha annyi példája az önmegtartóztatásnak, soha annyi magasztos ténye a lemondásnak nem követelt utánzást, mint a mai küzdelem a harcok gyilkos zsvájában; soha annyi gyakorlati haszna az önként vállalt vagy rákényszerített nélkülözésnek nem vált eszközévé a jelen s következő boldogulhatásnak, mint a mai napi életben. Ernyesztő éhség, égető szomjúság dacára diadalról-diadalra törni; földalatti nedves odúkban, szenny, undort keltő rondaság közt a szent hazáért lelkesülni; vérző sebbel, tört tagokkal, tépelt idegzetel szülőföldet, apát, nőt, gyermeket megvédeni: több mint emberi, ez a félistenekhez

mal, kitartással, és odaadással az orvosi teendőket, amelyben nagy segítségére voltak az ottani társadalom egyes hölgytagjai, akik nagy buzgalommal segítettek neki ezen nemes emberbaráti munkában.

A hegybányai katonai üdülő telepen, amely Királyné Händel Valéria urnő önálló vezetése alatt állott, az orvosi teendőket nagylelkismeretességgel és szeretettel Dr. Faller Gusztáv bányafőorvos látta el.

Ezzel kapcsolatosan van szerencsém bejelenteni, hogy az Ipolyságon fentartott kiegészítő kórházakban az 1915. évben ötvännégyezer ötszázötvenkettő ápolási napon 832. beteg és sebesült katoná állt ápolás alatt, akik közül 726 elbocsátott, 106 pedig az 1916. évre ápolás alatt maradt. Évközben négy sebesült katonánk halt meg, akiknek méltó végtisztességéről választmányunk gondoskodott.

A vámosmikolai kiegészítő kórházban az 1915. év folyamán 7860. ápolási napon 149 beteg és sebesült katoná állt ápolás alatt haláleset egy fordult elő.

A korponai és szobi kiegészítő kórházakban az ottani vezető orvosok elhunytá folytán közelebbi adatok beszerezhetők nem lévén, azokat bejelenteni nem áll módomban.

A hegybányai katonai üdülő telep működésére vonatkozólag van szerencsém bejelenteni, hogy az üdülő telep tekintettel az ottani éghajlati viszonyokra s főleg mert ott többnyire csak tüdőbetegek voltak elhelyezve július hó 4-ikétől egész szeptember hó 20-áig volt nyitva, mely idő alatt 2192. ápolási napon összesen 58 üdülő katoná állt ápolás alatt.

Egyben van szerencsém bejelenteni, hogy az üdülő telep vezetősége beleegyezésünkkel és engedélyünkkel a környékbeli falvakban gyűjtést rendezett, melynek eredménye készpénz és a természetbeni adományokat készpénz értékben kifejezve 3529 kor. 56 fillért tett ki.

Választmányunk ugy hivatalos, mint társadalmi uton ez év folyamán is mindent elkövetett, hogy ne csak a tagok számát, de a fiók egyletek számát is gyarapítsa.

Fáradásainkat e téren nem koronázta nagy siker. Egyedül Vámosmikolán sikerült

a fiókegyletet megalapítani, mely a betejeszett közgyűlési jegyzőkönyv tanúsága szerint december hó 19-én szabályszerűen megalakult. A megalakulás érdeméért köszönet és elismerés Battha László járási főszolgabíró és Dr. Sándor Gyula járási tisztí orvost illeti.

Végül van szerencsém még bejelenteni, hogy választmányunkhoz az 1915. év folyamán összesen 392. ügydarab érkezett be és nyert elintézt.

Közgyűlést március 13-án tartottunk, több gyűlést két elnökségi értekezlet kivételével nem tartottunk.

Választmányunk valamint az általunk fentartott kórházak működését Laszkary Gyula ur a magyar szent korona országai Vörös kereszt egylete főmegbízott helyettese több ízben megvizsgálta s minden egyes alkalommal a tapasztalt állapotok és rend fölött teljes elismerésének adott kifejezést.

Azonkívül kórházainkat több ízben megvizsgálta az esztergomi katonai kórház parancsnoka, akinek katonai szempontból kórházaink alárendelvék.

Tisztelt Választmány! Ezekben volt szerencsém dióhéjban és száraz adatokban egyesületi életünkben előfordult különösebb és említést érdemlő mozzanatokról beszámolni. S amidőn van szerencsém a tisztelt Választmányt felkérni, hogy ezen éves jelentésemet tudomásul venni méltóztassék, nem mulaszthatom el, hogy hálás köszönetet ne mondjak mindazoknak, elsősorban is Választmányunk érdemes vezetőinek szeretett elnökünknek és a Társelnökő Oméltóságának, mindannyi orvosunknak, és betegápolónőknek, akik hathatós közreműködésükkel hozzájárultak az elért sikerekhez, s másodsorban mindazoknak, akik adományaikkal' segítyezve képessé tettek bennünket, hogy feladatainknak igazán nem várt módon eleget tehesünk.

S végül legyen megengedve, hogy a vármegye hazafias közönségéhez s a tisztelt Választmány minden egyes tagjához ez alkalommal is azon tiszteletteljes kérelmet intézzem, hogy a jövőben is zárja jóindulatába Választmányunkat és segítyezzenek bennünket ugy mint eddig nemes emberbaráti céljaink elérésében.

Isten éltesse Hontvármegye áldozatkész hazafias közönségét!

méltó! S a honmaradtak törpe serege zúgolódva tiltakozik, ha megszokott étrendjéből valami kihull, a külső hiúság ördögének hódoló pedig ma is léhául fényt, pompát keres! Nem az aszkétaságnak, önkínzó remetéknak vagyok szószólója; nem nyomorgást hirdetek, hanem a józan élet megérdemelt, de meggondolt élvezését. Akaratotok erejét, lelketek edzett szilárdságát azzal mutassátok meg kedves ifjuság! — hogy minden élvezetetről le tudtok mondani, ha kell, hogy kívánságaitokat soha nem a pillanatnyi felhevülés, mások utánzása, hanem mindig a józan megmondolás szabályozza! Egy nemzet, melynek gyermekei higgadt fejjel tudnak nélkülözni bármit is: minden sorscsapás, minden veszedelem felett diadalmaskodik!

Végezetül még egyet: *mindent a közért!* Az egész emberi történet azt mutatja, hogy a művelődésbeli, jóléti fejlődés minden egyes lépcsőfokára csak azzal jutottunk el, hogy az egyes ember felajánlotta erejét az összességnek. Mentől erőteljesebb az emberiség életében a haladás, mentől növekvőbb a jólét után való vágy, mentől izzóbb a létért való küzdelem: annál kevesebbre tud jutni elszigetelve az egyén s viszont annál nélkülözhetetlenebb a segítő kar, az összemunkálás. De soha nem éreztük inkább az összetartás hatalmas erejét, mint ma. Vagy ugyan mivé zúzódtott volna szét államunk, ha a háboru kezdetén nem vállaltuk volna a magasztos, de szomorú hivatást, hogy az orosz hatalom a mi vérző hátunkon roppanjon össze! Hol volna ma a központi hatalmak büszke önérzete, ha magunk dus táplálására használtuk volna gabonánkat s nem adtunk volna lemondva belőle részt a hü szövetségesnek! Lemon-

dásban s az egymásért küzdelemben van a mi erkölcsi erőnk; ez a mi egységes hatalmunk, amely a sokszorosan nagyobb ellen támadásait falanxunkon zúzódvá veri vissza. De ne a haszon, hanem lelkünk nemessége vezessen a közért kifejtendő tevékenységünkben. Nincs a mai háborunak egyetlen rutabb, egyetlen szennyesebb s nemtelenebb vonása sem, mint az olasz miniszter fagyos cinizmussal piacra dobott jelszava, a „sacro egoismo.” Szentnek nevezi az önzést, mikor az rabolni indul; szentnek nevezni, mikor testvér-embert gyilkolni akar; szentnek, mikor százezreket özvegyi gyászfátyollal, árvakeservvel világá üzeni szándékozik; s még e szent önzést egy állam politikai vezetőséjévé tenni: ez lerántja a XX. századról a miveltség fennen hirdett zománcát s pörére vetkőztetve dobja elébünk a lelketlen állat-embert. Elretentő tanulság: mit mivelnek a nemes érzés nélküli szenvedélyek!

Ez órában, midőn itt a mi kis körünkben együtt látjuk hazánk jövő, tette hivatott nemzedékét; e napon, melyet a Kárpátok szétduzt lakóházaiknak, falvainak maradandó felépítésére szenteltünk: lehetetlen, hogy más érzelem uralkodjék rajtunk, mint a közért tevés, a közért élés szent fogadalma. Bölcseséggel, szepítőlen becsülettel vezetett munkánk minden alkotását ajánljuk a köznek, embertestvéreinknek javára; kitartással kezdett, erővel végzett tevékenységünkben vessük ki örökre az önzés sivár gondolatát; diszitsük fel minden művünket a szeretet szépségével, mely egész életpályánkat irányítja; s tekintsünk bizton bátran a jövő elé, „mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán!”

→←

A közgyűlés a titkári jelentést a választmány 1915. évi működéséről szóló éves jelentés gyanánt elfogadja és az abban foglalt indítványokhoz képest a választmány nagy érdemeket szerzett főorvosának Kovács Sebestyén Endrének emlékét jegyzőkönyvében megörökíti és a törvényhatóság által felállítandó szobor költségeihez a maga részéről 100 korona adománnyal járul, továbbá Nagy Lajos dr. szobi járási tisztí orvos és Jörend József dr. Korpona városi tisztí főorvos elhunytá felett érzett részvétének kifejezése mellett a választmány körül szerzett érdemeinek elismeréseként emléküket jegyzőkönyvében megörökíti.

Ezután báti Berkó István, mint a számadások felülvizsgálására kiküldött bizottság elnöke bejelenti, hogy a választmány 1915. évi zárszámadásait tételről-tételre felülvizsgálva, azokat helyesnek és a betejeszett okmányokkal igazoltaknak találta a bizottság.

Elnök a közgyűlés határozataként kimondja, hogy a választmány 1915. évi zárszámadásait 15096 kor. 72 fill. bevétellel szemben 11273 kor. 80 fill. kiadással elfogadja és a felmentvényt a felelős számadóknak a szokásos óvások fenntartása mellett megadja.

Egyben a központnak a befolyt tagdíjak után befizetendő hányadot 840 kor. 50 fillérben állapítja meg, a Martsán Béla választmányi pénztáros által előterjesztett 1916. évi költségvetést pedig 6162 kor. 92 fill. bevétellel és ugyanannyi kiadással egyhangulag elfogadja.

Elnök a közgyűlésnek bejelenti, hogy a választmány elnöksége a mult hónapban tartott értekezletén a belügyi, valamint a vallás-és közoktatásügyi miniszter leiratából kifolyólag, részben a hadiszinterek eltolódása, valamint a hadvezetőség és a Vörös-Kereszt Egylet által létesített nagyarányú közegészségügyi intézményekben ezidő szerint üresen álló nagy ágyszámra, részben tanügyi szempontokból kimondotta, hogy ugy az ipoly-sági róm. kath. elemi népiskolában berendezett 80 ágyas kiegészítő kórházat, valamint a felügyelete és ellenőrzése alatt álló vámosmikolai 50 ágyas és szobi 30 ágyas kiegészítő kórházakat beszünteti. Kéri a közgyűlést, hogy az elnökségnek ezen jól megfontolt s minden tekintetben indokolt előterjesztését fogadja el.

A közgyűlés az elnöki indítványt egyhangulag elfogadván, elnök határozatként kihirdeti, hogy ugy az Ipolyságon a róm. kath. elemi népiskolában a választmány által fenntartott 80 ágyas kiegészítő vk. kórházat, valamint az ellenőrzése és felügyelete alatt álló vámosmikolai 50 ágyas és szobi 30 ágyas vk. kiegészítő kórházakat beszünteti.

Ezzel a közgyűlés tárgysora ki lévén merítve, elnök a megjelent tagok kitartását megköszönve a közgyűlést berekeszti.

A kenyérmagvak áremelése.

A termelők különböző érdekeltségei tudvalevőleg azt kérték a kormánytól, hogy a termelési költségek emelkedésére való tekintettel emeljék fel az idén a gabonaművek maximális árait. Ez ellen természetesen az érdekeltségek másik csoportjai, főleg a fogyasztók részéről tiltakozások hangzottak el és a kormány feladata volt, hogy a két szélsőséges álláspont között döntsön. Gazdakörökben azt beszéltek, hogy a kormány nem teljesíti a gazdák túlzott árköveteléseit, de viszont annak a követelésnek a jogosságát sem ismeri el, hogy az idén is a tavalyi maximális áraknak kell érvényben maradniuk.

Hosszas tárgyalások után, hir szerint, a kormány hajlik ama álláspont felé, hogy az összes kenyérmagvak maximális árát felemeli, de az áremelés nem lesz jelentékeny. A jól értesült gazdák azt mondják, hogy az új buza ára 43.50 és 44.50 korona között lesz, a rozsé 35—37 korona között, az árpáé 35—36 és a zabé 34.50—35.50 korona között. Ennél nagyobb emelés nem igen várható, de körülbelül ezek az árak azok, amelyeknek hivatalos megállapítását szorgalmazza. Az a kormányrendelet, amely ezt publikálni fogja, május hó folyamán várható. Ugyancsak akkor fog a kormány intézkedni az idei termés mikénti értékesítése és forgalombahozatala tárgyában is.

Ugy hallik, hogy a termelőkkel egyidejűleg a malomérdekeltség is lépéseket tettek, hogy a kormány a kenyérmagvak új maximális árának arányain túl állapítsa meg, illetve emelje fel a lisztnek maximum árát is. Természetesen ők is a termelési költségek emelkedésével indokolják kérésüket. Remélhetőleg azonban elutasításra fognak találni, mert azok a ragyogó mérlegek, amelyek a malmok ugyszólván kivétel nélkül publikálnak, egyáltalában nem szolgáltatnak okot arra, hogy a kormány a lisztnek új árát az új maximum arányain túl megdrágítsa. Sőt ellenkezőleg: az eddigi malommérlegek a malmoknak juttatott örlési díjak leszállítását tennék szükségessé.

A hétről.

május 6.

A Kárpátok ünnepe.

A diadalmas Kárpátokról való megemlékezés és a küzdelemben szenvedett falvak felségítésére a közoktatásügyi miniszter részéről elrendelt Kárpátünnep e hó 1-én méltóságos komolysággal folyt le egy meghatározó szép műsor keretében.

Délelőtt féltizenegy órára megtelt a vármegyei ház nagyterme díszítve közönséggel, melynek sorában Ivánka István főispánnak az élén, ott voltak a város és közeli környék társadalmi vezetői. A karzaton helyet foglaltak a helybeli hadikórházban ápolatott sebesült és beteg katonák, kik közül nem egy részt vett azokban a harcokban, melyek a Kárpátok béréin megtörténtek az ellenséget.

A dobogó már felállottak a szereplők, az állami főgimnázium és a polgári leányiskola négy-négy osztályából alakított énekkarral. A mi kedves ifjuságunk mély benyomást keltő kellemes látványt nyújtott. Felcsendült a Szózat, melyet állva hallgatott meg a közönség. Polgár Lilly I. o. polg. isk. tanuló atérzéssel adta elő Kókény László: „Határszéli kis gyermek panasza” című költeményét, Péter Margit II. o. polg. isk. tan. pedig a háborús gyermek szobából mutatott be képeket csinos szavaltatában. Utánna az énekkar a Wacht am Rhein-t énekelte összevágó előadásban. Etenberger Mária III. o. polg. isk. tanuló, Farkas Imre: A Kárpátok óre c. versét mondta el igen csinosan, Valasek József főgimn. II. o. tan. pedig értelmes előadásban Varga Gyula: Fiamnak c. költeményét. Váradi Antal: Imádkozik a király c. melodramáját Hederváry Piroska IV. o. polg. isk. tan. rátermett előadói tehetséggel mutatta be, Hirschberg Anna IV. o. polg. isk. tanuló ügyes zongorakísérete mellett. Ezután Weisz Adél IV. o. polg. isk. tanuló atérzett szavaltata, majd Barczán Aranka IV. o. polg. isk. tanuló Szávay Gyula: A hírnök c. költeményének igen ügyes előadása következett. A szavaltatok sorát ének váltotta fel. Heresuth Ilona IV. o. és Bulla Margit III. o. polg. isk. tanulóknak alkalmuk nyílott kellemes hangjukat és ének tudásukat szólószámban bemutatni, majd a kar énekelte katonadalokat. A közönség úgy ezen, mint az előző minden számot, lelkes tapsal jutalmazta.

Az ünnepi beszéd következett ezután, melyet lapunk tárcarovatában egész terjedelmében közlünk. Barczán Endre főgimn. igazgató elokvenciáját közönségünk részére felfedezni már nem szükséges, hiszen abban már több ízben volt alkalma élvezetet találni. Mostani beszédének gondolatainak tartalmassága, válogatott nyelvezete és nemes eszméinek kifejezése, felnöttek és ifjuság részére egyaránt, valósgos parenézis jelleget adott. Viharos tapsok adtak kifejezést a hallgatóság elragadtatásának.

Műsoron kívül kedves meglepetés következett, midőn Koimann Erzsike II. o. polg. isk. tanuló elmondta szavaltatának címét: *Ima, írta Ivánka István*. A közönség a szép szavaltatot és a himnuszszzerűen szarnyaló gyönyörű költemény művészi szerzőjét lelkesen eljente.

Kozma Andor: Carthagói harangok című szép melodramáját szavaltta lelkesen Kovács S. Endre IV. o. főgimn. tanuló, a zongora kíséretet Gálósi Dalma IV. o. főgimn. tanuló látta el igen rutinosan. Utánna Jagasich Pál II. o. főgimn. tanuló Szávay Zoltán. Imádság c. költeményével aratott tapsokat. A vegyeskar által előadott Himnusz zárta be az ünnepet, mely hosszú idő óta most először hozta össze a közönséget. Az énekek zongora kíséretét Gálósiné S. Paula polgári iskolai zenetanítónő látta el, kinek a karénekek betanítása körüli fáradozását a szép eredmény dícséri. Az ünnep nivójához mért volt a szép anyagi eredmény is.

Iksz.

A Kárpátünnepen felülfizettek:

Ivánka István főispán 42 K, Kátsér Sándor 40 K, Juhász Zoltán 20 K, Czompó Edé 18 kor

Chorinszky Igné grófné, Hederváry Lajos, Hirschberg László, Váradi Jakab dr. Wilczek Mária gróf, Schmidl Mór 10—10 K-t, Schreiber Aladár, Lessler Samu, N. N. 8—8 K-t, Tóth Ignác 7, Bogner Gyula, Csermák Ernőné drné, Grossmann Gyula, Jagasich Sándor dr. Martsán Béla, Wertheimer Erzsébet 6—6 K-t, Lengyel János és Rutkay Aranka 5—5 K-t, Dékán Béla, Fischer Colbrie Lajos, Kinszky Józsefné, Lamy Károly, Mühlstein Gábor 4—4 K-t, Hoffler Kató, N. N. és Rill Ilonka, özv. Markó Istvánné 3—3 K-t, Büchler Márkné, Erdélyi Gyula, Etenberger Sándor, Feldmann Károly, Gágel Ferenc, Hell Ferenc Hovanyecz Mária, Kázmér Ernő, Kolozs Ilona, Králik Antal, Macsuha János, N. N. Rády Béla, Sirchich Elemér, Sirchich Elemérné, Szentistvány Sándor 2—2 K-t, Bulla Gágel Mária, Csiba Mária, Czervinka Henrik, Fábian Gyuláné, Györy Endréné, Jakab Juliska, Kovács Sebestyén Biri, Lamy Károlyné, Mitasz Vince, Nedeczky Ferenc, Német Lőrincné, Prachár Józsefné, Rosenberg Sándor, Schmidt Arthurné, Schön N-né, Szmolenszky Vilmosné, Sztraka Lászlóné, Untenberger József, 1—1 koronát; Friml Gyuláné, Komáromy Istvánné 50—50 fillért, Lehoczky Jánosné 20 fillért.

Ezen kívül a Nyáry Istvánné által Hévmagyaradon rendezett műkedvelői előadás tiszta jövedelméből 75 koronát Kovács Sebestyén Mária adott át.

Az e felülfizetésekkel s a belépődíjakkal begyűlt összeg tiszta maradványa gyanánt a kárpáti falvak felépítésére a két intézet igazgatóságá összesen 730 K, 48 fillért küldött el, s ezután is hálás köszönetet mond a közönség szíves támogatásáért s hazafias nagylelkűségéért.

A Kárpátok ünnepét az ipolysági r. kat. és izraelita elemi iskolákban is megtartották, és a szép számban megjelent szülők és érdeklődtek jelenlétében a tanulók előtt a tantestület tagjai tanulságos módon méltatták az ünnep jelentőségét.

A közigazgatási bizottság ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 6-án draskóczy és jordánföldi Ivánka István főispán elnöklése mellett rendes havi ülését tartja meg.

— **Zenés mise.** E hó 7-én vasárnap a reggel 9 órai csendes misén Kovács Sebestyén Mici orgonakísérete mellett Boda Béla állami főgimnáziumi tanár Bach G—Airját és Teszaglia Ariáját fogja hegedűn előadni.

— **Halmay László előléptetése** Halmay László, a korponai járás főszolgabírája még 1914. évi szeptember 18-án töltötte be vármegyei közszolgálatának 25-ik évét. Az 1912. évi LVII. t. c. 18. 21. és 29. §§-a szerint a törvényhatóságok azon főszolgabírákat, kik 25 éves szolgálati idejüket betöltötték, ha arra méltónak ítélik, a VI. fizetési osztálynak megfelelő 1-ső szolgálati pótlékban részesíthetik. Halmay László 27 évi közszolgálati idejéből 20 évet a korponai járás élén mint főszolgabíró töltött s ebben a nehéz, tót nemzetiségű járásban hivatali szakértelmével, igazságos és tapintatos eljárásával, s rokonszenves társadalmi tevékenységével osztatlan megbecsülést és általános népszerűséget vívott ki magának. Mindezek méltó elismerésül vármegyénk törvényhatósága tavaszi közgyűlésében az alispán előterjesztése alapján a VI. fizetési osztálynak megfelelő 1-ső szolgálati pótlék élvezetébe léptette elő.

— **Hadikórház vizsgálat** Kohutik Venczel törzsorvos az esztergomi csapatkórház parancsnoka e hó elsején az ipolysági kiegészítő Vörös Kereszt katonakórházait megvizsgálta, s a vizsgálat eredménye fölött teljes melegegedését nyilvánította.

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület e hó 2-án tartotta igazgató választmányi ülését Ivánka István főispán elnöklése mellett. Az ülésen több rendbeli miniszter leirat, közöttük a zöldhitekre vonatkozó került tárgyalás alá. Az egyesület azon reménynek adott kifejezést, hogy a zöldhitelet nem fogják félremagyarázni a pénzintézetek és az egyéni bonitástól eltekintve, kizárólag a termésre fogják az előleget megállapítani. — A honvédelmi minisztériumban alakított mezőgazdasági tanács által feltett és a kaszálás, kapálás és aratási munkákat biztosító intézkedésekre vonatkozó kérdésekre adta meg a választmány is a feleletet. — Elhatározta a választmány, hogy 1000 drb. vasvillát rendel, a mely a mezőhegyen állami jószágigazgatóságnál van raktáron vitéz hadseregünk hadizsákmányából, ezeket mérsékelt áron kiárusítja.

— **Az árvaszék hadikölcsönjegyzése.** Vármegyénk árvaszéke a felügyelete alatt álló kiskorúak és gondnokoltak gyámpénztárálag kezelt vagyonából az Ipolysági Takarékpénztárnál a negyedik hadikölcsönre 65.000 koronát jegyzett.

— **Kinevezés a harctéren.** A hadvezetőség Ladányi Ödön dr. ipolysági ügyvéd hadapródot, ki a Papp ezredes brigád-parancsnoksága alatt harcolt V. csendőrszázalajhoz beosztva a beszarábiai fronton teljesít harctéri szolgálatot, zászlóssá léptette elő.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Ipolyság képviselőtestülete e hó 1-én közgyűlést tartott, melyen a folyó ügyek között a negyedik hadikölcsön jegyzésének, és a postaépület udvara esatornazásának kérdése nyert elintézt.

— **Eljegyzés.** Németh László hadapródjelölt, állami iskolai igazgató-tanító Ceglédről eljegyezte karcsai Geönczeöl Margitot néhai karcsai Geönczeöl Gáspár leányát, Ipolyságon.

— **Kitüntetések a harctéren.** A Palástról hadbakelt katonák közül sokan színdínek orosz fogságban, de sűrűn érik egymást a hős katonák kitüntetései is. Így ujabban ismét két hős katonát ért kitüntetés, melyről Matyó József a harctérről következő tábori lapon értesítette Horváth Zsigmond dr. ottani plebánost:

„Kedves fő. ti. Ur örömel tudatom, hogy ismét két újabb falunkbéli kapott kitüntetést Kolerik István kis ezüst érmét, Cseri Gyula bronz vitézségi érmét szép ünnepséggel tüzte ki a mi kedves derék ezredparancsnokunk a hősök mellére. Ugy örül az ember szíve mert ezér nagyon meg kel szenvedni a ki azt meg tudja kapni sziveskedjék közölni a szerkesztővel, hogy meg mutasam nekik ha megjön a „Honti

Lapok úgy örülnek neki mikor megmutatom nekik a lapot és nagyon köszönik fő. ti. ur fáradozását, hogy mindig küldi a lapot kézesókomat és szíves üdvözlétemet Matyó Jóska.

— **Benkő sorsjegye Bankó!** Ezt ne felejtse el senki! Köztudomású, hogy t. üzletfeleinknek sok millió koronát fizettünk ki eddig és valószínű, hogy az új 36-ik osztály-sorsjátékban is kedvezni fog a szerencse. A május 24-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a szerencse számokra szóló megrendeléseket póstaforultával szíveskedjenek beküldeni **Benkő Bank** Részvénytársaságnak, Bupabest, Anprássi-ut 60

— **A megverselt Doberdó.** Pál Ferenc népfőlkelő tizedes, Polgár Ignác nagytözsésnek kint, mint nyomdászolga van alkalmazva, s most az olasz Doberdón harcol, következő, formájában bár kezdeteleges, de egyszerű iróját megkapóan jellemző verset küldte, melyet eredeti írásmódján közlünk:

Biborszinben leszalt a nap
a havasok közé
sugarait szét löveli
a tenger tükre fölé

A meg fürdött nap sugarak
egyszere el tünek:
gyilkos ágyu göljök
fölötünk dördülnek:

Nosza rohanak a fiuk
rajta magyar rajta:
ki áltásoktól reped a
Piros ég kárpitja

granát roban bomba repül
ágyuk üvöltése:
a harci zaj ba bele vegyül
haldok lók hörgése:

Rohanak a fiuk
Gyáva hitszegőkre
Patakban folyik a vér
kopár szikla közé

Mind a szélvész úgy rohanak
a gyermek arcu bakák:
velük egyben ki tartartanak
a bátor hős apák.

— **A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme,** mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronoszpor“-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat Utalunk lapunk hatodik oldalán levő hirdetésre.

— **Jéggyár Ipolyságon.** Ipolyságon a közlelémezési és közegészségügyi szempontból oly nélkülözhetlen természetes jégget nagyrészt az Ipoly moosaras kiöntéséből szerzik be, mely azonban fertőzve van bomló és bacillusok anyagokkal, s így a higiénikus követelményeknek meg nem felel. A veszede mek elkerülése végett, de mert az idej enyhe tél folytán természetes jég egyáltalán nem áll rendelkezésre, részvénytársasági alapon egy jéggyár alakult, ami azonban csak a törvényhatóság jelentékeny anyagi hozzájárulásával váhatott

életképessé. Törvényhatóságunk tavaszi közgyűlésében elhatározta, hogy a jéggyár céljaihoz 7000 korona összeggel járul, a jéggyár épületére a vármegyei székház udvarában megfelelő területet enged át akként, hogy 15 év elteltével az épület a törvényhatóság tulajdonába megy át.

A jéggyár alapítói az alakuló közgyűlést e hó 15-ére hívják össze. A vállalatot 25 évre tervezik 40000 kor. részvénytőkével, mely már teljes összegében jegyezve van. Elnök Bati *Berkó* István igazgató *Herczeg* József dr. ügyvezető titkár *Berczeller* Jenő lesz. A háborus viszonyok következtében a jéggyárat berendező vállalatnak nines módjában a szükséges gépeket azonnal szállítani s így még bizonytalan az üzembehelyezés napja.

Addig míg ez lehetséges, *Berczeller* Jenő a gyár tükára tisztán szívességből magára vállalta, hogy a Budapestről hozatott műjéggel ellátja a közönséget, melyet naponta reggel 6—8 óra közt a Bábádombon levő megyei jégveremben kintokint 5/2 fillér lefizetése mellett lehet kapni Felkérésre közöljük, hogy a közönség saját érdekében pontosan tartsa be a jég kiadására szánt reggeli 6—8 óra közti időt.

BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN
a hygen, légmentesen elzárható

SZOPA-KLOZETT
Teljesen szagtalan, diszkrét, szép formájában és minden kivételben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTÜNÉS NÉLKÜL FELALLITHATÓ!

HEYDER ÉS SKILLIÁN
hygen, légmentesen elzárható szobaklozettek, száraz klozettek, Bidet és betegasztalok különlegességi gyára

WIEN XVI.,
Paletzgasse 22—24.
Arjegyék és ismertető ingyen és bérmentve.

Puha fából, barnára festve emelti vedrevel. Ára csomagolva és bérmentve 38 kor. Reményfából 40 kor.

— **Jótekonycélu magyar állami sorsjáték.** Ó es. és királyi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottojövédéke igazgatóság minden másfél évben jótekonycélu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótekonycélu célokra fordítják. A budapesti m. kir. lottojövédéke igazgatóság jelenleg a XXXII-ik állami sorsjátékot rendezi 475.000 K. készpénz nyereményével. A főnyeremény 200.000 K. és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára

működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXII-ik jótekonycélu állami sorsjáték támogatására. A húzást visszavonhatlanul f. é. június hó 15-en a lottojövédéke igazgatóság (Budapest, IX, Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottojövédéke igazgatóságtól (Budapest, IX, Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók a dohánytözsédekben, bank és váltó üzletekben, posta, vám-, adóhivatalokban és vasuti állomásokon. A m. kir. lottojövédéke igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KOPONA

— **Richter dr. Horgony-Linimentje.** Capsici compos. Helyettesíti a Horgony-Pain-expellert, egy többszörösen bevált házi-szer, mely mint *fájdalomcsillapító bedörzsolés* köszvény, csusz, meghülés, benulás, esipő-fájás (Ischias), derék fájás, stbuél ezerszeresen bevált. A *Horgony-Liniment* nagy elterjedése a legjobb bizonyítéka a szer kiválóságának, mely egy háznál se hiányozzon: Különösen olyanoknak ajánlható kik sokat a szabadban tartózkodnak, gyakori időváltozásnak és azért meghülésnek vannak kitéve. pl. katonák, gazdák, erdészek, vadászok, földművesek, halászok, bányászok, tengeren utazók, kivándorlók stb. ugyszintén turistáknak ferasztóbb menetelés előtt és után és különösen az összes utazóknak, mivel gyors és biztos segítséget hoz. A *harcosoknak a harctéren a Horgony-Liniment nélkülözhetetlen* (nagyon kényelmes, mint tábori levélnek küldeni.)

Kapható a gyógyszerárakban vagy közvetlenül Dr. Richter az „Arany oroslánhoz“ címzett gyógyszerárában, Prag, I., Elisabethstrasse 5. — Naponkénti szétküldés.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR“
helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor“ évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor“ összetétele kitünő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor“ kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor“ ab Budapest 2 korona Használati utasítással. 10 kilós postacsomagot utánvét mellett szállít:

! Viszont elárásítóknak engedmény!

a „PERONOSZPOR“ Vezérképviselőt Budapest, VII., Damjanics-utca 30. szám.

NYILTTÉR.

Rác Pál aláírással támadás jelent meg ellenem.

Az elintézésnek azt a módját, melyet cikkíró ur választott és így bizonyára helyesnek és izlésesnek tart, nem tartom ugyan izléssellemmel összeegyeztethetőnek; de mert a támadás itt történt, kénytelen vagyok itt válaszolni rá.

Nem hiszem, sőt lehetetlennek tartom, hogy ez a cikk a vármegye véleményét tolmácsolná. A megye tudja jól, hogy senkit sem lehet kihallgatás nélkül elítélni és hogy senki sem lehet önmagának bírja.

Rác Pál urnak, mint köztisztviselőnek első sorban kellett volna tudnia, hogy ha egy tisztviselő hivatalos működése ellen kifogás merül föl, hogyan kell ellene eljárni.

Rác Pál ur pedig a legkimételetlenebb támadást intézte ellenem, anélkül, hogy egy pillanatra is szükségesnek tartotta volna előzőleg a tényállást kideríteni, vagy tőlem akáresak egy szóval is megkérdezni, hogy mi is volt abban a kérdéses tanításban.

Ugy kell tehát a dolgot tekintenem, mint Rác Pál ur személyes támadását. Annál is inkább, mert cikkét harmadfél éve tartott előadásom bírálatával kezdi. Már pedig azzal, hogy Erdős Renét és Farkas Imrét jó költőnek tartom, aligha sérthettem meg a vármegye tisztikarát.

Rác Pál ur nem is törekedett tárgyilagosságra, hanem a kínáló alkalmat sértegető személyeskedésre használta föl. Ugy látszik, harmadfél év óta várta ezt az alkalmat.

Annak azonban örülök, hogy amikor sérteni akar, a szabad liceumban tartott felolvasásomat választotta alapul. Azt legalább a közönség is ismeri. Ám legyen az én izlésemnek és tudásomnak mértéke ez a felolvasás, a Rác Pál uré pedig az ő cikke.

Sajnálom, hogy „jóindulatú” figyelmeztetését a tanulásra, meg az álmokönyvre vonatkozólag nem fogadhatom el.

A Budapesti Kir. Magy. Tudomány Egyetemek mikor én ott tanultam, nem használták még tankönyvül az álmokönyvet. Középiszólára szóló tanári oklevelemben Rác Pál ur véleményével szemben Szinyei József, Simonyi Zsigmond, Békefi Remig, Beöthy Zsolt egyetemi tanárok bizonyítják, hogy tudom azt, amit tanítanom kell.

Végül joggal lehetne vizsgálni Rác Pál ur támadását a férfiasság és lovagiasság szempontjából is. De ezt mellőzöm, amint-hogy ezt a szempontot a cikkíró ur is teljesen figyelmen kívül hagyta. Mert föltételezek benne annyi ur izlést, hogy kellő megfontolás után semmi esetre sem tette volna azt, amit tett és főként úgy nem, ahogyan tette.

További polémiába nem bocsátkozom.

Wales Elza.

fogolytáborok!
Kórházak!
Aradalmak!
részére
Szanitéc
kenőcs

ideális tetűirtószer, ugy az emberen, mint az állatokon előforduló

ÖSSZES

tetűfajokat teljesen kiirtja. Kapható 1 koronáért patikákban és drogériákban. Nagybani főraktár: Auber gyógytár, Mohács.

ORVOSOK

ajánlják, mint legalkalmasabb köhögési szernek

KAISER-féle mell karamellát

a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, számarhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá meghűlés elleni megóvásra, azért üdvözli minden harcos!

6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok. Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol ez nincs ott forduljanak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Voralberg)

XXXII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíthatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

1 főnyer. — — 30.000 K készp.	Továbbá:	20 nyer. á 20 K	4.000 K készp.
1 " — — 20.000 " "		40 " " 150 "	6.000 " "
1 " — — 10.000 " "		100 " " 100 "	10.000 " "
1 " — — 5.000 " "		200 " " 50 "	10.000 " "
5 nyer. á 1000 K		2500 " " 20 "	50.000 " "
5 " " 500 "		12000 " " 10 "	120.000 " "
10 " " 250 "		14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1916. évi június hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Már mindent hamisítanak!

Gonosz, lelketlen emberek utóbbi időben értéktelen kotyvalékot akarnak *lysoform* helyett a közönség nyakába sózni, ezért tehát esakis eredeti nyolcszögletes zöld üvegben fogadjuk el a *lysoform* fertőtlenítő szert. Győződjünk meg arról, hogy az üveg zárt és sértetlen, hogy oldalába a *lysoform* szó be van préselve és hogy a dugón is *lysoform* szó van beégetve.

A *lysoform* a legtekélyesebb bevált fertőtlenítő szer, biztosan és gyorsan megsemmisíti a ragályt okozó bacillusokat, nem mérgező, kellemes illatu. Eredeti üvegje 1 korona, bármely gyógytárban vagy drogériában. Egy rendkívül érdekes, neves orvos tollából származó könyvet, melynek címe: „Egészség és fertőtlenítés” kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Nagyszerűen bevált a harctéren kúszókmal és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapalei compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K — 80, 1.40, 2.—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.

Napenkénti szétküldés.

Meghívó.

A Bakabányai Fűrésztelep Részvénytársaság 1916. évi május hó 28-án d. u. 3 órakor a plebánia épületben

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 13. §-a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóság választása.
5. Felügyelő bizottság jelentése.
6. Netaláni indítványok.

1915. év december 31-én a tagok száma: 16. A részvények száma: 200; az év folyamán nem lépett be, de nem is lépett ki senki. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a plebánia helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Bakabánya, 1916. május hó 3-án.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla 1915. december 31-én.

Sorsz.	V a g y o n	Korona		Sorsz.	T e h e r	Korona	
		fillér				fillér	
1	Készpénzkészlet 1915 dec. 31.	1520	44	1	Részvénytőke	20000	—
2	Nyers anyag a telepen	600	—	2	Váltóadósság	10000	—
3	Nyers anyag az erdőben	8000	—	3	Hitelezők számlán	7705	—
4	Épületek és gépek értéke	23500	—	4	Nyers anyagért	8000	—
5	Óvadék a községnél	1500	—	5	Gépeszközökért	9200	—
6	Adóssok számlán: áruért	2000	—	6	Tartalékalap]	209	—
7	Leltári érték kész anyagban	11280	54	7	Kamat: 20000 — kor. tőke után		
8	Veszteség	10130	02	2 évre		2400	—
				8	Hitelezőknek kamat 1 évre	500	—
				9	Gépek és épület értékesökkenés	500	—
		58514	—			58514	—

Nyereség és Veszteség számla 1915 december 31-én.

Sorsz.	K i a d á s	Korona		Sorsz.	B e v é t e l	Korona	
		fillér				fillér	
1	Üzemköltségek	20957	—	1	Bruttó üzemjövedelem;	13650	—
2	1914 évi veszteség	2806	02	2	Veszteség	10113	02
		23763	02			23763	02

Bakabánya, 1915. december hó 31-én.

Ezen mérlegszámla és nyereség és veszteségszámla a kereskedelmi törvény 192. §-a értelmében és az alapszabályoknak megfelelően készült.

IGAZGATÓSÁG:

Mucha József Szabó Mihály Petrásék Ágoston

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Szabó János Czibulka Mihály Mészár Mihály